

Dosarul nr.3ra-484/2019

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (D. Tricolici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Iu. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

Î N C H E I E R E

15 mai 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări
Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Eduard Platon împotriva Inspectoratului General de Poliție, Ministerul
Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Casei Naționale de Asigurări Sociale a
Republicii Moldova privind recunoașterea ilegală a refuzului, obligarea recalculării
vechimei în muncă și obligarea recalculării pensiei conform vechimei în muncă,
împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 08 martie 2018 Eduard Platon a adresat cerere de chemare în judecată
împotriva Inspectoratului General de Poliție, Ministerul Afacerilor Interne al
Republicii Moldova, Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova
privind declararea ilegală a răspunsurilor Inspectoratului General de Poliție al MAI
nr.34/3-C-68/18 și nr.34/3-C-88/18 din 23 februarie 2018 și răspunsului Casei
Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr.P-621/18 din 11 aprilie
2018, obligarea Inspectoratului General de Poliție al MAI privind efectuarea
recalculului vechimei în muncă cu includerea avantajelor două luni vechime pentru
o lună de serviciu, pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Izolatorului de
Detenție Provizorie al Direcției de Poliție a mun.Chișinău a IGP al MAI și
perioada efectuării serviciului ca polițist al Centrului Arest Administrativ al CGP
mun.Chișinău al MAI, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii
Moldova privind efectuarea recalculului pensiei conform vechimei în muncă, cu
efectuarea recalculelor corespunzătoare.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că activează în cadrul organelor
afacerilor interne ale Republicii Moldova, începând cu 01 august 1991 până în
prezent. În perioada 05 decembrie 2008 – 27 noiembrie 2009, a activat ca polițist
al Centrului Arest Administrativ al CGP mun.Chișinău al MAI, iar în perioada 04

martie 2011 – 19 iunie 2015 a activat în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie al CGP mun.Chișinău a IGP al MAI.

A menționat că până în prezent vechimea în muncă pentru perioadele menționate se calculează fără avantaje - adică două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, fapt ce a servit temei pentru înaintarea cererilor prelabile la 16 februarie 2018 către Inspectoratul General de Poliție al MAI, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și la 14 martie 2018 o cerere către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova.

Prin răspunsurile Inspectoratului General de Poliție al MAI nr. 34/3-C-68/18 și nr.34/3-C-88/18 din 23 februarie 2018, s-a confirmat perioada de activitate invocată, i s-a comunicat că în cazul în care vor fi înlesnirile, acestea vor fi luate în considerare la momentul stabilirii pensiei pe linia MAI, iar ce ține de calcularea vechimii în muncă în vederea stabilirii pensiei, se va efectua după eliberarea din serviciu, la cererea titularului de drept. Ulterior, prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr.P-621/18 din 11 aprilie 2018, i s-a comunicat că pretențiile urmează a fi înaintate către angajatorul Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

A susținut că Inspectoratul General de Poliție al MAI urma să-i calculeze vechimea în muncă cu avantaje, calculându-i-se două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru perioadele indicate întrucât susține că a fost supus riscului sănătății și vieții, având contact direct cu persoanele contagioase, bolnavi psihici, infectați cu HIV, tuberculoză, și alte maladii periculoase și respectiv, a condițiilor nefavorabile de lucru.

Întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 1, 3, 14-17 din Legea contenciosului administrativ, art. 5, 7, 166, 167, 277, 278 Cod de procedură civilă.

Prin hotărîrea din 19 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Eduard Platon împotriva Inspectoratului General de Poliție, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la recunoașterea ilegală a refuzului, obligarea recalculării vechimii în muncă și obligarea recalculării pensiei conform vechimii în muncă.

S-a recunoscut ca fiind ilegal refuzul Inspectoratului General al Poliției nr.34/3-C-68/18 din 23 februarie 2018, nr.34/3-C-88/18 din 23 februarie 2018.

S-a obligat Inspectoratul General al Poliției să efectueze recalcularea vechimii în muncă lui Eduard Platon cu includerea avantajelor, două luni vechime pentru o lună de serviciu, pe perioada activării sale în cadrul Centrului Arest Administrativ al CGP mun.Chișinău al MAI în perioada 05 decembrie 2008 – 27 noiembrie 2018, și în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie al CGP mun. Chișinău a IGP al MAI în perioada 04 martie 2011 – 19 iunie 2015.

Pretențiile înaintate către Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, s-au respins ca fiind nefondate.

Prin decizia din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Eduard Platon.

S-a casat parțial hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 19 septembrie 2018, în partea în care s-au respins pretențiile înaintate de Eduard Platon către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, și în

această parte s-a emis o hotărâre nouă prin care, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova să efectueze recalcularea vechimii în muncă lui Eduard Platon cu includerea avantajelor, două luni vechime pentru o lună deserviciu, pe perioada activării sale în cadrul Centrului Arest Administrativ al CGP mun. Chișinău al MAI în perioada 05 decembrie 2008 – 27 noiembrie 2009, și în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie al CGP mun. Chișinău a IGP al MAI în perioada 04 martie 2011 – 19 iunie 2015.

În rest hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 19 septembrie 2018, s-a menținut fără modificări.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, a stabilit că soluția instanței de fond în partea privind recunoașterea ca fiind ilegal refuzul Inspectoratului General al Poliției nr. 34/3-C-68/18 din 23 februarie 2018, nr. 34/3-C-88/18 din 23 februarie 2018 și obligarea Inspectoratului General al Poliției să efectueze recalcularea vechimii în muncă lui Eduard Platon cu includerea avantajelor, două luni vechime pentru o lună de serviciu, pe perioada activării sale în cadrul Centrului Arest Administrativ al CGP mun. Chișinău al MAI în perioada 05.12.2008 - 27.11.2009, și în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie al CGP mun. Chișinău a IGP al MAI în perioada 04.03.2011 - 19.06.2015, este legală și întemeiată, fiind bazată pe prevederile art. 16 din Legea nr. 793 din 10.02.2000 contenciosului administrativ și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

A constatat că prima instanță nefondat a respins pretențiile similare față de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova or, Eduard Platon, pe parcursul perioadei 05.12.2008 - 27.11.2009 a activat în cadrul Centrului Arest Administrativ al CGP mun. Chișinău al MAI, iar începând cu 04.03.2011 - 19.06.2015, în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie al CGP mun. Chișinău a IGP al MAI, care cad sub incidența pct. 8, lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21.02.1994 și art. 33, alin. (2) lit.a) din Lege cu privire la sistemul penitenciar nr.1036-XIII din 17 decembrie 1996, de aceea, de competența Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova ține recalcularea vechimii în serviciu.

La 25 februarie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale, a declarat recurs solicitând casarea deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

În motivarea recursului a indicat că instituțiile de forță sunt organele abilitate pentru efectuarea recalculului vechimii în muncă. Casa Națională de Asigurări Sociale nu are în competența sa această atribuție. Eliberarea calculului vechimii în serviciu și a soldei bănești, pentru fiecare beneficiar de pensie ține nemijlocit de Ministerul Afacerilor Interne.

A precizat că prevederile actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și autorităților publice autonome se aplică numai în partea în care nu depășesc cadrul stabilit de actul normativ de nivel superior pentru executarea căruia a fost emis și nu contravin prevederilor actelor respective. Prin

urmare, Casa Națională de Asigurări Sociale prin ordinul nr.96 din 20 martie 2018 emis de Ministerul Afacerilor Interne în conformitate cu prevederile pct.7, lit.g) și pct.8, lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 „Cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar”, depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis. Or, Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, nu conține prevederile prevăzute în ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018 (perioada de activitate în cadrul subdiviziunilor de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoarele de detenție provizorie)).

A indicat că prevederile pct.7, lit.g) și pct.8, lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, prevăd expres circumstanțele în care la calcularea vechimii în muncă se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu și anume în instituțiile penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavi psihici, precum și lucrărilor de subteran.

Completul reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultînd din aceeași normă legală, Completul va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, avînd în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată pînă la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Prin urmare recursul împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale la 25 februarie 2019, a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

La 27 martie 2019, Inspectoratul General al Poliției al MAI, a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, ca fiind inadmisibil.

La 28 martie 2019, Eduard Platon, reprezentat de avocatul Olga Corpaci a depus referință solicitând respingerea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale cu menținerea deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța ierarhic inferioară și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, art.art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh